

A lelőhelyen a középkor és a kora újkor időszakából is találtunk emlékeket. A feltárás teljes területén elszórtan jelentek azok a nagyobb mennyiségű kerámiaanyagot tartalmazó gödrök, melyek erre az időszakra keltezhetőek. Ezek az objektumok több alkalommal roncsolták a területen megtalálható, korábbi korszakokból származó jelenségeket. A kerámiaanyag mellett a 17–18. századi pénzérmék is igazolják, hogy a területet ebben az időszakban is intenzíven használták.

MISKOLCZI MELINDA – SZÖRÉNYI GÁBOR ANDRÁS

164. Ormándlak, Római katolikus templom körüli temető (KÖH 43309)

(Zala megye) Kö

2013. július 2–5. közt az ormándlaki római katolikus templom csapadékvíz elvezetéséhez kapcsolódó földmunkálatokhoz régészeti szakfelügyeletet biztosítottunk.

Az épületen belül és a környékén korábban nem volt régészeti feltárás, vagy falkutatás. A templom elhelyezkedése, tájolása egyértelműen középkori eredetre utal. A környéken élők beszámolóit arról szólnak, hogy az 1990-es években az új körkerítés és a buszmegálló építései emberi csontokat találtak. A dréncső ásása folyamán ezúttal is kerültek elő szörványosan, másodlagos helyzetből – a templom körüli temető létezését igazoló – emberi csontmaradványok.

A hajó alapozása középkori eredetűnek bizonyult, ugyanis agyagba rakott élére állított téglákból készült, a torony alatti rész pedig a 18. századi építkezések eredménye. A szentélyt a K-i oldalon nem ásták ki, így arról nem állítható biztosan, hogy az is középkori előzményekkel rendelkezik. A jelenlegi templom elődje a forrásokban Lak néven említett település törmök korban elpusztult egyházával lehet azonos.

Munkatársak: Ambrus Edit és Császár Renáta technikusok.

ORHA ZOLTÁN

165. Orosháza határa (Békés megye) Sza, A, Á

Az Orosháza–Kakasszék közötti kerékpárút építéséhez kapcsolódóan, a város határában 2009-ben folytatott terepbejárás alkalmával megtalált lelőhelyek⁵⁰ próba- és megelőző feltárását 2013-ban a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ végezte el. A lelőhelyek a településtől Ny-ra, a jelenlegi 471-es sz. út nyomvonalán találhatók. A megtelepedésre a területen hosszában végighaladó magaspárt biztosított megfelelő természetföldrajzi körülményeket. A feltárássra kijelölt területek jelentős részét a korábbi 47-es út építése során megrongálták. Az egész szelvényben követhető volt az út D-i oldalán kialakított csapadékvíz árok. Ezek mellett az út szélét fa- és bokorsor kísérte végig. Az építési munkálatokhoz ezeket kiirtották, de a talajban maradt gyökerek erősen megnehezítették a feltárást.

Vásárhelyi út, Dér-telep (Orosháza 119.) (KÖH 62632): Az 561 m² nagyságú felületen lehumuszt lelőhelyrészen összesen 4 régészeti jelenség került elő. Ezek valamennyi esetben rövid árokszakaszok voltak. Funkciójuk a szűkös feltárási keretek okán ismeretlen. Egy jelentős részüket az út menti, újkori csapadékvíz árok el is pusztította. Az előkerült csekély

számú leletanyag alapján az Árpád-kor időszakra keltezhetőek.

Vásárhelyi út, Ifj. Zalai-tanya (Orosháza 118.) (KÖH 62630): A 690 m² nagyságú felületen lehumuszt lelőhelyrészen összesen 16 jelenség került elő. A feltárás során bebizonyosodott, hogy ezek közül 6 csak geológiai jelenség, a többi azonban római, népvándorlás és Árpád-kori településekhez tartozó objektum.

Ezek majdnem valamennyi esetben rövid árokszakaszok voltak. Funkciójuk a szűkös feltárási keretek okán ismeretlen. Egy részük vízvezető lehetett, egy másik részük telket határoló árokként funkcionálhatott. Jelentős részüket az út menti, újkori csapadékvíz árok elpusztította.

A feltárt jelenségek között mindösszesen egyetlen sekély avar gödör valamint egy római kori szarmata kút részlete került elő. A kút teljes kibontására a magas talajvízszint, valamint a nyomvonal adta szűkös keretek miatt nem volt lehetőség.

A leletek között főként kerámia és állatsont töredékek szerepeltek. Mindegyik töredék a korszakra jellegzetes formai és technikai vonásokat hordoz magán.

Munkatársak: Pál Róbert és Szabados György régésztechnikusok, Molnár Zolt geodéta.

SÓSKUTI KORNÉL

Orosháza, Bónum, Faluhely (KÖH 29828)

(Békés megye)

A lelőhelyen 2012–2014-ben végzett kutatásokat összefoglalóan lásd a 2014. év jelentései között.

166. Ozora, Vár (KÖH 23216)

(Tolna megye) Kö, Kk, Kú, Ú

2013. szeptember 16. és október 29. között a Forster Gyula Örökségvédelmi Központ megbízásából ásatást végeztünk az ozorai vár külső falának környezetében (*Az illusztrációt lásd a 91. oldalon!*). Munkánkat jelentős mértékben megnehezítette az a tény, hogy sem a munkára vonatkozó szerződés, sem a fent megjelölt időszakban született jegyzőkönyvek nem rögzítették pontosan az elvégzendő feladatot. Így azt végül saját eddigi tapasztalataink (1981 és 1992 között minden évben, majd 1999-ben, 2001–2002-ben, 2008-ban és végül 2011-ben folytattunk a várépületben illetve környezetében kutatásokat⁵¹), illetve a tervezők által a helyreállítás során kialakítandó szintekről rendelkezésre bocsátott adatok alapján kellett meghatározniunk.

Alapvető kiindulópontunk az volt, hogy egyrészt az ÉK-i oldalon – befejezve a 2002-ben itt megkezdett feltárást – tisztázzuk a várfal teljes fennmaradt szakaszát és részben az ahhoz kapcsolódó rétegeket. A kialakítandó terep ugyanis lényegében a ma meglévő felszínnel egyezik meg. Másrészt azt céloztuk meg, hogy a – már az 1980-as években feltárt – ÉNy-i várfal előtti sávban az itt tervezett felvezető út helyét kialakítsuk, régészeti módszerekkel bontva el az árok megfelelő részének betöltését. További feladatként jelentkezett a munka során négy alapfeltáró szonda mélyítése a várfalak alapozási síkjának meg-

51 A vár kutatására vonatkozó irodalom utolsó összefoglalása: Feld István–Gál Mlakár Viktor–Giber Mihály–Mordovin Maxim: Ozora, várkastély. In: Kisfaludi Júlia szerk. Régészeti kutatások Magyarországon 2008. Budapest 2009, 242.

50 RKM 2009, 297–298.